

Javaslatok a 23/2003. (XII. 29.) KvVm rendelet módosításához

Előzmények

A Humusz Szövetség több mint 25 éve foglalkozik komposztálással kapcsolatos környezeti neveléssel, valamint több mint 10 éve működtet székhelyén közösségi komposztálót; komposztkeretostással, oktatással (pl. a Komposztálás Ünnepnapjának megalkotásával) és kiadványok, szakmai anyagok készítésével segítette, hogy oktatási és egyéb szociális intézmények, lakóközösségek is elkezdjenek komposztálni. Ma már rengeteg közösség kezdett el komposztálni, a komposztpontok nagy része közterületeken található meg, így bárki számára elérhetőek. Ezekről a helyekről készített adatbázisunk: <https://humusz.hu/kozossegi-komposztpontok>

Szomorúan tapasztaltuk viszont, hogy a jelenlegi jogszabályi keretek között gyakorlatilag a Humusz által működtetett, valamint a most alakuló, de sikeresen működő és népszerű közösségi komposztpontok „illegálisak”, ugyanis a 23/2003. (XII. 29.) KvVm rendelet értelmében csak társasházi lakóközösségek folytathatnak közösségi komposztálást.

Továbbá a házi komposztálási módok közül egyre népszerűbbek az ún. beltéri komposztáló vagy előkomposztáló eszközök is, ezek beemelését ezért a házi komposztálás definíciójába javasoljuk.

Mivel mindannyiunk érdeke, valamint jogszabályi előírás is, hogy a tápanyagdús biohulladékot eltérítsük a hulladéklerakóktól és -égetőktől, és helyben tudjuk hasznosítani a körforgásos gazdaság szellemében, így ezeket a kezdeményezéseket inkább támogatni kellene. Ebből kifolyólag javasoljuk a jelenlegi rendelet felülvizsgálatát és módosítását a hétköznapi tapasztalatok és működő jó gyakorlatok figyelembevételével.

A fent említetteken kívül találtunk még olyan pontokat is, amelyek kiegészítést, módosítást igényelnek a szakmai tapasztalatunk alapján, ezeket a továbbiakban fogjuk részletezni.

Általános észrevételek

A rendeletben szereplő biohulladék és zöldhulladék definíciók nem azonosak a 2012. évi CLXXXV. Hulladéktörvényben szereplő definíciókkal, ezek aktualizálása szükséges.

A biohulladék elkülönített gyűjtése 2023. december 31-től kötelező, ezzel kiegészítendő a 3. § (2) paragrafus.

Javaslatok a házi komposztálás definiálásához

A 23/2003. (XII. 29.) KvVm rendelet (a továbbiakban: rendelet) értelmező rendelkezései között a 2. § g) pontja a következő módosításokat, kiegészítéseket igényli:

- Nem csak a konyhai nyers növényi hulladék komposztálható házilag, hanem a kerti zöldhulladék is, illetve egyéb, közvetlen környezetére nem ártalmas (kivétel: állati eredetű biohulladék pl. csont, tejtermékek és készételek), biológiailag lebomló háztartási hulladék is (pl. nem festett haj, köröm, luffa mosogatószivacs, növényevő háziállatok alma). Ezeket a hulladéktípusokat is javasoljuk a definícióba beemelni.

- A rendelet jelenleg hatályos szövege alapján a saját biohulladék társasházi saját kertben történő komposztálása beleérthető mind a házi komposztálás fogalmába, mind a közösségi komposztálás fogalmába, és ez így jogbizonytalanságot is eredményezhet. Véleményünk szerint a társasházi komposztálás (amennyiben a társasház rendelkezik saját kerttel) házi komposztálásnak minősül, ugyanis a lakók tulajdonostársként rendelkeznek tulajdonjoggal a közös kert fölött, így sajátjuk is. Amennyiben a házi komposztálás alá vesszük a társasházi komposztálást, a fent említett jogbizonytalanság is megszűnik.

- Saját kert hiányában a háztartási biológiailag lebomló hulladék kezelésére beltéren is van lehetőség, így a definíciót kiegészítenénk az alábbiak szerint: *„vagy a háztartási biológiailag lebomló hulladék otthoni zárt térben, erre szolgáló edényben, berendezésben történő előkomposztálása, komposztálása”*.

- Környezeti nevelési céllal nem csak óvodák és iskolák komposztálnak, de bölcsődék, egyéb oktatási-nevelési intézmények, valamint civil szervezetek is. Így vagy a környezeti neveléssel foglalkozók körét bővítenénk, vagy ezt a részt teljesen elhagynánk a szövegezésből. Tudniillik, az iskolák és óvodák elsősorban saját tevékenységükből származó biohulladékok kezelése céljából komposztálnak (ezt a definíció már tartalmazza is), a környezeti nevelés csak egy plusztevékenység, amit az intézmények egyébként is végeznek, nem csak komposztálás témakörében.

- A *„kész komposzt saját célra történő felhasználása”* esetében elhagynánk a *„saját célra történő”* részt, ugyanis korlátozza a felhasználás módját. Gyanítjuk, hogy alapvetően azért került be, hogy az így keletkező kész komposzttal ne kereskedhessenek. Ilyen esettel a gyakorlatban nem találkozni, azonban az gyakrabban előfordul, hogy valaki a kész komposztot felajánlja családjának, szomszédjának, ismerősének stb.

Javaslatok a közösségi komposztálás definiálásához

A rendelet az értelmező rendelkezései között a 2. § h) pontja a következő módosításokat, kiegészítéseket igényli:

- Ahogy a házi komposztálás esetében kifejtettük, amennyiben a társasház rendelkezik saját kerttel, ahol komposztálnak, az házi komposztálásnak, és nem közösségi komposztálásnak minősül. A gyakorlatban azt látjuk, hogy közösségi komposztálásra abban az esetben van igény, amikor a lakos nem rendelkezik saját kerttel/kertrészlettel (társasházi lakástulajdonosként sem), a biohulladék közszolgáltatás keretén belüli elszállítása nem megoldott és nem kíván beltéren komposztálni. Közösségi komposztáló kialakulásának két módját ismerjük. Az egyik esetben valaki (lehet ez magánszemély vagy intézmény, szervezet) a saját házi komposztját megnyitja mások számára is, és befogadja más háztartási biológiailag lebomló hulladékát, de a komposztpontot maga gondozza (lásd: sharewaste.com). A másik esetben egy közösség (tipikusan egymás közelében élők vagy más okból a környéken gyakran tartózkodók) keres egy alkalmas területet, ahol kialakíthatják a komposztpontot. A területet/területrészt annak kezelője, tulajdonosa ajánlhatja fel a közösség számára, de nem a közösség tagjai közül való. Az így alakuló közösségi komposztálót a közösség tagjai gondozzák megegyezés szerint.

Ebből kifolyólag azt javasoljuk, hogy a fent említett esetek minősüljenek közösségi komposztálásnak, így elősegítve e kezdeményezések terjedését.

- Ahogy a házi komposztálásnál említettük, a közösségi komposztálás definíciójánál is törölnénk a „*közösség(ek) saját céljára*” kikötést, hiszen a közösségi komposztálás esetében még inkább adott, hogy a kész komposztot nagyon sokan, sokféleképpen használják fel (például valaki nem visz hulladékot komposztálásra, de a kész komposzt elvisz felhasználásra). Miután gyakran a nagy mennyiségű kész komposzt felhasználása okoz fejtörést a közösségnek (de ugyanez igaz a házi komposztálásnál is), ezért ezt semmiképpen nem korlátoznánk.